

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Галузь знань **Усі**
Спеціальність **Усі**
Освітній рівень **перший (бакалаврський)**
Освітня програма **Усі**

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

вибіркова
українська

Завідувач кафедри *правового регулювання економіки* **Олег ЛУК'ЯНЧИКОВ**

Харків, 2022

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри правового регулювання економіки
Протокол № 2 від 3.09.2022 р.

Розробник:

Єрофеєнко Л.В., к.ю.н., доцент, доцент кафедри правового регулювання економіки

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни:

Україна вступила на шлях розвитку ринкової економіки, яка передбачає достатньо високий рівень розвитку освіти, науки і культури – розвитку мистецтва і виробництва, виробничої інфраструктури і матеріально-технічного забезпечення побуту. Саме ці фактори зумовлюють і визначають рівень цивілізації суспільства. В свою чергу вони ж є результатами творчої діяльності людини. Сучасні моделі економічного зростання держав мають ґрунтуватися на постійному прискоренні науково-технічного прогресу, тому що всі можливі разові заходи можуть призвести лише до тимчасового прискорення економічного зростання, а потім його темп знову буде обмежений темпом зростання робочої сили та вже наявними й використовуваними науково-технічними досягненнями.

Саме з цієї причини практично усі країни світу, прагнучи до стабільного і стійкого економічного зростання, що забезпечує, у результаті, поліпшення добробуту населення, проголосили третє тисячоліття ерою інтелектуальної власності.

Інтелектуальна власність - це результати досягнень людини в галузі духовної та науково-технічної творчості.

Науково-технічні досягнення, їх надійна правова охорона й використання дозволяють забезпечити стабільний економічний розвиток на основі постійного вдосконалення технологічних процесів, що характеризують сучасне виробництво, яке забезпечує випуск продукції, конкурентноздатної як на внутрішньому, так і на світовому ринках.

Місце країни у глобальній економіці залежить від ефективної інституційної системи охорони інтелектуальної власності, в якій економічні, правові та організаційні механізми перебувають у тісній взаємодії, забезпечуючи інноваційний розвиток. Глобалізація економічних, політичних і науково-технічних відносин і перспективи інтеграції України до системи міжнародного науково-технологічного співробітництва актуалізують проблему становлення національної системи охорони інтелектуальної власності та підвищення в такий спосіб конкурентоспроможності країни.

Проблема охорони інтелектуальної власності постала нині у світовому вимірі в контексті співвідношення інтересів країн центру (тобто економічно розвинених) та периферії, дисбалансу інтересів власників прав інтелектуальної власності та суспільних інтересів. Інтелектуальну власність неможливо розглядати виключно як економічну або юридичну категорію. Для формування ефективної системи охорони інтелектуальної власності в умовах глобалізації необхідно з'ясувати економічні показники впливу такої охорони та з урахуванням економічного підходу розробити методи правового регулювання відносин інтелектуальної власності. У світовій науці все більше поширення набуває економіко-правовий підхід до дослідження відносин інтелектуальної власності. До формування системи охорони інтелектуальної власності долучаються фахівці з різних сфер: технічних, гуманітарних, соціальних та політичних наук, мистецтва, менеджменту тощо.

Завданням економічної науки у сфері інтелектуальної власності є, передусім, пошук відповіді на питання, як стимулювати інноваційну діяльність та розповсюдження знань і технологій у світі, тобто як досягти балансу між інтересами власників об'єктів інтелектуальної власності та суспільними інтересами, забезпечити рівномірний розподіл доходів від інтелектуальної власності між учасниками глобальних процесів.

Дисципліна «Інтелектуальна власність» належить до переліку вибіркових дисциплін. Вона забезпечує особистий і професійний розвиток студента та спрямована на формування комплексу знань стосовно прав, що відносяться до інтелектуальної діяльності у виробничій, науковій, літературній та художній сферах; щодо розуміння зasad правової охорони об'єктів інтелектуальної власності та шляхів захисту прав інтелектуальної власності в їх матеріальному та процесуальному змісті в національному та міжнародному вимірі.

Мета навчальної дисципліни:

Метою дисципліни є підготовка майбутніх фахівців у галузі інтелектуальної власності і формування навиків при використанні існуючих правових норм у професійній діяльності для самостійного вирішення завдань у сфері регулювання правовідносин, пов'язаних зі створенням, використанням та охороною об'єктів інтелектуальної власності.

Головні **завдання** навчальної дисципліни полягають у формуванні у студентів системи знань, а також отримання практичних навичок та уявлень, необхідних для здійснення творчої діяльності, захисту та комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності, а також охорони майнових та особистих немайнових прав суб'єктів інтелектуальної власності як в Україні так і поза її межами.

Предметом навчальної дисципліни - є основні принципи та система норм, що регулюють суспільні відносини, які складаються в сфері створення, використання та захисту результатів творчої, інтелектуальної діяльності людини.

Вивчення навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» і передбачає

Знання з предметної області:

засвоєння специфічної фахової термінології, формування професійно грамотної юридичної мови – як важливого компонента правової культури майбутнього фахівця;

розвиток логічного мислення, уміння аргументувати власну позицію, розвиток творчих нахилів студентів;

вироблення елементарних навичок дослідницької діяльності, вкрай важливих для самовдосконалення та навчання у вузі;

поняття предмету, системи, методу правового регулювання правовідносин інтелектуальної власності та їх основні характеристики;

правова характеристика джерел права інтелектуальної власності;

система права інтелектуальної власності та її характеристика;

правова характеристика об'єктів права інтелектуальної власності;

правовий статус суб'єктів права інтелектуальної власності;

правова охорона та захист права інтелектуальної власності.

Когнітивні компетентності включають:

знання і розуміння найважливіших фактів, концепцій, принципів і теорій права інтелектуальної власності;

вміння застосовувати розв'язання практичних завдань;

компетентності з інтерпретації та узагальнення нормативного складу права інтелектуальної власності;

вміння правильно здійснювати застосування норм права інтелектуальної власності;

компетентності з письмового й усного представлення наукового та практичного матеріалу та аргументування.

До практичних вмінь та навичок входять:

навички самостійної роботи з нормативно-правовими актами права інтелектуальної власності;

навички вирішення правових ситуацій у сфері права інтелектуальної власності;

вміння аналізувати норми національного і міжнародного законодавства та нормативно-правових договорів, правильно документувати результати.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	4
Семестр	7
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	іспит

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Правознавство	менеджмент, патентознавство

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
Аналізувати поняття, систему, предмет та методи правового регулювання правовідносин у сфері інтелектуальної власності.	Здатність визначати поняття та особливості інтелектуальної власності. Проводити аналіз системи інтелектуальної власності.
Засвоїти поняття авторського права в суб'єктивному та об'єктивному значеннях, виокремлювати майнові та особисті немайнові права автора.	Здатність визначати поняття та особливості авторського права, характеризувати майнові та особисті немайнові права автора.
Проводити аналіз зв'язку між авторським правом та суміжними правами; вирізняти права суб'єктів сміжних прав.	Здатність визначати зв'язок авторського права та суміжних прав. Вміти виокремлювати права суб'єктів сміжних прав.
Ідентифікувати особливості патентоздатності об'єктів патентного права. Засвоїти перелік документів та порядок отримання патенту на об'єкти патентного права.	Здатність визначати особливості патентоздатності об'єктів патентного права. Знати перелік документів та порядок отримання патенту на об'єкти патентного права.
Визначати правовий статус державних органів, що здійснюють охорону прав інтелектуальної власності.	Вміти визначати органи та їх компетенцію щодо охорони прав інтелектуальної власності. Визначати діяльність патентних повірених, як представників у сфері охорони прав інтелектуальної власності.
Засвоїти визначення торговельної марки, характеризувати її види та порядок реєстрації.	Вміти визначати поняття та види торговельної марки; проводити її реєстрацію.
Засвоїти поняття комерційного найменування, аналізувати його основні функції.	Знати поняття та загальну характеристику комерційного найменування. Вміти проводити розмежування сутності

	комерційного найменування та торговельної марки.
Засвоїти характеристику поняття географічних зазначень; проводити аналіз прав інтелектуальної власності на географічне зазначення.	Здатність визначати поняття та види географічних зазначень. Аналізувати обсяг правої охорони географічного зазначення.
Визначати поняття та загальну характеристику договору у сфері інтелектуальної власності.	Вміти характеризувати зміст договору у сфері інтелектуальної власності. Здатність застосовувати ліцензійний договір у сфері інтелектуальної власності.
Проводити аналіз кримінально-правової, цивільно-правової та адміністративно-правової відповідальності у сфері інтелектуальної власності.	Вміти визначати належну відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності. Застосовувати найефективніші способи захисту прав суб'єктів інтелектуальної власності.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Загальні положення права інтелектуальної власності та його інститути

Тема 1. Загальні положення про інтелектуальну власність

Поняття права інтелектуальної власності. Право інтелектуальної власності в об'єктивному та суб'єктивному розумінні. Співвідношення права власності і права інтелектуальної власності. Предмет і метод правового регулювання інтелектуальної власності. Система права інтелектуальної власності.

Тема 2. Авторське право

Поняття авторського права. Об'єкти, що охороняються авторським правом. Суб'єкти авторського права. Виникнення авторського права. Знак охорони авторського права та його значення. Зміст суб'єктивного авторського права. Вільне використання творів. Строк охорони авторського права. Перехід твору до суспільного надбання.

Тема 3. Характеристика суміжних прав.

Визначення суміжних прав та їх об'єкти. Суб'єкти суміжних прав. Суб'єктивні суміжні права. Умови здійснення суміжних прав. Права виконавців. Права виробників фонограм. Права організацій мовлення. Обмеження суміжних прав та строк їх дії.

Тема 4. Патентне право

Поняття та умови патентоспроможності винаходу. Об'єкти винаходу (корисної моделі). Порядок оформлення прав на винахід (корисну модель). Право на подачу заявки. Право першого заявитика. Пріоритет. Зміст прав на винаходи (корисні моделі). Використання винаходу (корисної моделі). Обов'язки, що випливають з патенту. Дії, що не визнаються порушенням прав власника патенту.

Тема 5. Державна система охорони прав інтелектуальної власності

Система органів державного управління у сфері охорони інтелектуальної власності. Діяльність Державної служби інтелектуальної власності України та її структурних підрозділів у сфері охорони прав інтелектуальної власності. Контрольно-наглядова діяльність органів публічної адміністрації у сфері охорони прав на сорти рослин. Правовий статус патентного повіреного в загальній системі охорони прав інтелектуальної власності

Змістовий модуль 2.

Засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг .

Тема 6. Право інтелектуальної власності на торговельну марку.

Торговельні марки: поняття, види та значення. Суб'єкти прав на торговельні марки. Об'єкти торговельних марок. Умови надання правової охорони. Об'єкти, які не можуть бути зареєстровані як торговельні марки. Оформлення прав на торговельні марки. Права і обов'язки, що випливають із свідоцтва на знак. Припинення та визнання недійсними прав інтелектуальної власності на торговельну марку

Тема 7. Право інтелектуальної власності на комерційне найменування.

Комерційне (фірмове) найменування як об'єкт права промислової власності. Суб'єкти права інтелектуальної власності на комерційне (фірмове) найменування. Правова охорона комерційного найменування. Майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування. Припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на комерційне найменування.

Тема 8. Право інтелектуальної власності на географічне зазначення.

Зазначення походження товарів (географічне зазначення) як об'єкт права промислової власності. Поняття, види. Суб'єкти права на зазначення походження товарів. Охорона прав на зазначення походження товарів. Умови надання правової охорони. Строк чинності права інтелектуальної власності на зазначення походження товарів. Припинення правової охорони на зазначення походження товарів.

Тема 9. Права на інші (нетрадиційні) об'єкти інтелектуальної власності.

Поняття та система нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності. Ознаки нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності. Правова охорона наукового відкриття. Правова охорона компонування інтегральної мікросхеми. Правова охорона раціоналізаторських пропозицій. Правова охорона селекційних досягнень (сорту рослин, породи тварин). Правова охорона комерційної таємниці.

Тема 10. Правові засади укладання окремих видів договорів у сфері інтелектуальної власності.

Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності. Ліцензійний договір. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Договір комерційної концесії. Інші договори щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності

Тема 11. Юридична відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності

Загальні положення про юридичну відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності. Дисциплінарна і матеріальна відповідальність. Цивільно-правова відповідальність. Господарсько-правова відповідальність. Адміністративно-правова відповідальність. Кримінальна відповідальність

Перелік практичних (семінарських) занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Методи навчання та викладання

Під час викладання дисципліни «Інтелектуальна власність» застосовуються наступні методи:

1. Пояснювально-ілюстративний метод, або інформаційно-рецептивний (розповідь, лекція, пояснення, демонстрація наочного матеріалу (таблиці, схеми, презентації). (Теми 1-11)
2. Частково-пошуковий, або евристичний, метод (студенти під керівництвом викладача самостійно розмірковують, розв'язують проблемні ситуації, аналізують, порівнюють, узагальнюють). (Теми 1-11)
3. Дослідницький метод – метод навчання, який передбачає творче застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування досвіду самостійного наукового пошуку. Аналіз і систематизація одержаних результатів, формулювання висновків. (Теми 2; 4-8; 10-11)

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-балльною системою, яка передбачає такі контрольні заходи:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту складати іспит, – 35 балів);

модульний контроль, що проводиться у формі контрольної роботи як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль знань здійснюється на практичних заняттях, шляхом оцінювання рівня володіння студентами теоретичним матеріалом, правильністю виконання ситуаційних завдань та підготовка і виступ з доповіддю, який максимально оцінюється в 5 балів (максимально всього 20 балів). Крім того, поточний контроль включає перевірку успішності виконання самостійної роботи і оцінюється максимально в 20 балів (індивідуальна робота студента (максимально –6 балів) та два творчі завдання (максимально – по 7 балів за кожне).

Модульний контроль проводиться у формі письмової контрольної роботи, яка включає тестові завдання та оцінюється максимально в 10 балів за роботу. Такий контроль проводиться 2 рази за семестр (максимально всього 20 балів).

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими

розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей.

Кожен екзаменаційний білет складається із 2-х завдань: перше: 25 тестових завдань; друге: ситуаційне завдання, яке передбачає вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяє діагностувати рівень теоретичної підготовки студента і рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної "Відомості обліку успішності".

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімально можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Max бал
	Змістовий модуль 1. Загальні положення права інтелектуальної власності та його інститути			20
Тема 1	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція на тему: «Загальні положення про інтелектуальну власність»	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою: «Загальні положення про інтелектуальну власність»	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми	
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Міжнародні договори, ратифіковані Україною, як джерела права інтелектуальної власності. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання домашніх завдань щодо вирішення практичних ситуаційних завдань.	На першому навчальному тижні контроль самостійної роботи не відбувається	

Тема 2	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за темою 2: «Авторське право»	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 2: «Авторське право» Розгляд теоретичних питань за темою. Перевірка завдань для опрацювання	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми	
<i>Самостійна робота</i>				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вільне використання твору. Авторське право на аудіовізуальний твір. Перехід авторських прав. Передача (уступка) авторського права. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання домашніх завдань з підготовки есе.	Перевірка домашніх завдань	5
Тема 3.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за темою 3. «Характеристика суміжних прав»	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 3: «Характеристика суміжних прав» Розгляд теоретичних питань за темою. Виступи з есе.	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми	
<i>Самостійна робота</i>				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Місце суміжних прав у системі права інтелектуальної власності. Правила торгівлі екземплярами аудіовізуальних творів. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання домашніх завдань щодо вирішення практичних ситуаційних завдань	Перевірка домашніх завдань	
Тема 4.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за темою 4. «Патентне право»	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 4: «Патентне право» Розгляд теоретичних питань за темою. Вирішення ситуаційних завдань, доповіді.	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми Вирішення заданих ситуаційних завдань; виступ з доповіддю	
<i>Самостійна робота</i>				

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Поняття патенту, його види. Реквізити патенту. Строки дії патенту. Відміна патенту. Визнання патенту недійсним. Припинення дії патенту. Порядок отримання патенту на винахід і корисну модель. Визнання патенту недійсним. Припинення дії патенту. Примусове відчуження патентних прав. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка до КР 1	Перевірка домашніх завдань	5	
Тема 5	<i>Аудиторна робота</i>				
	Лекція	Лекція за темою 5. «Державна система охорони прав інтелектуальної власності»	Активна робота на лекції		
Тема 5	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 5. «Державна система охорони прав інтелектуальної власності» Розгляд теоретичних питань за темою. Написання КР 1	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми		
	<i>Самостійна робота</i>				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Цивільний кодекс України як джерело регулювання права інтелектуальної власності. Проблеми удосконаленні механізму. Роль ВОІВ у захисті прав на об'єкти інтелектуальної власності. Функції, структура та напрями діяльності ВОІВ. Участь України у роботі ВОІВ. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка до виконання творчого завдання 1	Перевірка КР 1	10	
	Змістовий модуль 2. Засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг .				40
Тема 6	<i>Аудиторна робота</i>				
	Лекція	Лекція за темою 6. Право інтелектуальної власності на торговельну марку.	Активна робота на лекції		
Тема 6	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 6. Право інтелектуальної власності на торговельну марку. Розгляд теоретичних питань за темою. Доповіді.	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми		
	<i>Самостійна робота</i>				

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Права і обов'язки, що випливають із свідоцтва на знак. Припинення та визнання недійсними прав інтелектуальної власності на торговельну марку. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання домашніх завдань.	Перевірка творчого завдання 1	7
Тема 7	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за темою 7. Право інтелектуальної власності на комерційне найменування.	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 7. Право інтелектуальної власності на комерційне найменування. Розгляд теоретичних питань за темою. Перевірка завдань для опрацювання	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми	
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на комерційне найменування. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання ситуаційних завдань.	Перевірка домашніх завдань.	5
Тема 8	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за темою 8. Право інтелектуальної власності на географічне зазначення.	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 8. Право інтелектуальної власності на географічне зазначення. Розгляд теоретичних питань за темою. Перевірка завдань для опрацювання.	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми	
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Строк чинності права інтелектуальної власності на зазначення походження товарів. Припинення правоохорони на зазначення походження товарів. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка есе	Перевірка ситуаційних завдань	5

Тема 9	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за темою 9. Права на інші (нетрадиційні) об'єкти інтелектуальної власності.	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 9. Права на інші (нетрадиційні) об'єкти інтелектуальної власності. Розгляд теоретичних питань за темою. Виступи з есе.	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми	
<i>Самостійна робота</i>				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Правова охорона компонування інтегральної мікросхеми. Правова охорона раціоналізаторських пропозицій. Правова охорона селекційних досягнень (сорту рослин, породи тварин). Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка творчого завдання 2 та індивідуального завдання		
Тема 10	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за темою 10. Правові засади укладання окремих видів договорів у сфері інтелектуальної власності.	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 10. Правові засади укладання окремих видів договорів у сфері інтелектуальної власності. Розгляд теоретичних питань за темою. Перевірка практичних завдань.	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми	
<i>Самостійна робота</i>				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.. Підготовка до КР 2	Перевірка творчого завдання 2 Перевірка індивідуального завдання	7 6
Тема 11	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за темою 11. «Юридична відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності»	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 11. «Юридична відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності» Розгляд теоретичних питань за темою. Написання КР 2	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми	
<i>Самостійна робота</i>				

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Цивільно-правовий засіб захисту права інтелектуальної власності. Підстави адміністративної відповідальності за незаконне використання об'єктів права інтелектуальної власності. Підстави притягнення до кримінальної відповідальності за порушення об'єктів інтелектуальної власності. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка до іспиту	Перевірка КР 2	10
	Iспит			40

Рекомендована література Основна

1. Конституція України: Основний Закон України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30 Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII. // Відомості Верховної Ради. 2001. №4 3. Ст. 214. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
3. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15.12.1993 № 3687-XII // Відомості Верховної Ради. 2001. №8. Ст. 37. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>
4. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. 1994. № 7. Ст. 36. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>
5. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради. 1994. №7. Ст. 34. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>
6. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40-41. Ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
7. Інтелектуальна власність: магістерський курс : підручник / П. Г. Перерва [та ін.]; ред.: П. Г. Перерва, В. І. Борзенко, Т. О. Кобелєва ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : Планета-Прінт, 2019. – 1002 с.
8. Інтелектуальна власність: підручник / Л.М. Попова., А.В. Хромов, І.В. Шуба: Харків, нац. ун-т буд-ва та архітектури. – Харків : «Федорко», 2021, с. 262. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/55638/3/Book_2021_Popova_Intelektualna_vlasnist.pdf
9. Право інтелектуальної власності : підручник / за заг. ред. С.Б. Булєци, О.І. Чепис. Ужгород: РІК-У, 2019. – 488 с.
10. Право інтелектуальної власності : підручник:/ за заг.ред. О.І.Харитонова. – К.: Юрінком Інтер, 2019. 540 с.

Додаткова:

11. Єрофеєнко Л. В. Правовий аналіз договору франчайзингу в сфері інтелектуальної власності // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Юридичні науки". – 2022. –

№ 11. <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2022-11-8443>

12. Єрофеєнко Л. В. Щодо захисту авторського права у мережі інтернет / Л. В. Єрофеєнко // Науковий юридичний журнал «Правові новели», № 7, 2019, Міжнародний університет бізнесу і права, Херсон, 2019. С.41-46 – Режим доступу: http://legalnovels.in.ua/journal/7_2019/7_2019.pdf

13. Єрофеєнко Л. В. Неймірок Л. М. Удосконалення правового регулювання праці жіноч, які поєднують роботу з материнством, в контексті останніх законодавчих напрацювань / Л. В. Єрофеєнко, Л.М. Неймірок // Електронне наукове фахове видання «Юридичний науковий електронний журнал», Науковий юридичний журнал, випуск № 10, 2021, Запорізький національний університет, м. Запоріжжя, 2021, С. 224-227– Режим доступу: http://www.lsej.org.ua/10_2021/58.pdf

Інформаційні ресурси в Інтернеті

14. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт: Законодавство України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/index/>

15. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт : Законотворча діяльність Верховної Ради України: Законопроекти: Пошук за реквізитами. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc2.

16. Президент України: офіційне інтернет-представництво: Офіційні документи. URL: <http://www.president.gov.ua/documents/>.

17. Урядовий портал : єдиний веб-портал виконавчої влади України: Нормативно-правова база: База документів: Пошук документів за реквізитами. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/npd/search>.

18. Офіційний вісник України : Єдине повне офіційне періодичне видання нормативно-правових актів України. URL: <http://ovu.com.ua/>.

19. Мега-НаУ: професійна юридична система: НаУ-Online: Нормативно-правові документи. URL: <http://zakon.nau.ua/>.

20. Ліга:Закон : правовой портал : он-лайн сервири: Законодательство URL: <http://www.ligazakon.ua/>

21. Єдиний державний реєстр судових рішень України. URL: www.reyestr.court.gov.ua